

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
2.Bhar.227/2013/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a 2014. április hó 3. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

végzést :

A foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt a II.r. vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2013. év március hó 6. napján kelt 29.Bf.IX.12.145/2012/4. számú ítéletét és a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2012. június hó 15. napján kelt 9.B.IX.36.371/2011/34. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

Megállapítja, hogy a harmadfokú eljárás során 12.000 (tizenkettő-ezer) forint büntügyi költség merült fel.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2012. június hó 15. napján kelt 9.B.IX.36.371/2011/34. számú ítéletével a II.r. vádlottat az ellene a Btk.171.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő halált okozó foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a büntügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy az eljárás alatt elhalálozott az I.r. vádlott az Rt-nél üzemvezetőként, míg a II.r. vádlott az I.r. vádlott közvetlen alárendeltségében a Szerves B. Üzemcsoportnál művezetőként állt alkalmazásban. A sértett-1, a sértett-2, a sértett-3 és a sértett-4 az Rt-nél a II.r. vádlott közvetlen alárendeltségében készülék-kezelő munkakörben álltak alkalmazásban.

Az Rt. Szerves Üzemcsoportjának Fluorozó II. üzemében benzotrifluoridot (BTF) állítanak elő oly módon, hogy benzo-trikloridot (BTK) reagáltatnak hidrogén-fluoriddal(HF). A gyártás szakaszos, sarzs rendszerű. A technológiai folyamatban a hidrogén-fluorid folyékony fázisban van. A hidrogén-fluorid tárolása cseppfolyós halmazállapotban külső szabadtéren

elhelyezett 25 köbméteres tároló tartályokban történik. Az anyag benyomtatását az üzembe préslevegő segítségével vagy saját nyomásával végzik, a súly szerinti bemérést a biztosító mérlegtartályba. Az üzemi rendszer nyomás alatt üzemel. A nyomás eleresztéséhez, valamint az anyagmozgatásokhoz időszakosan szükség van lefúvatáshoz, amelyet az abgázrendszeren keresztül végeznek el.

2005. szeptember végén a az Rt. Szerves Üzemcsoportja területén a szervetlen tartályparkban a III-as számú hidrogén-fluorid tartályt kazánbiztosi vizsgálatra kellett előkészíteni.

Ennek érdekében 2005. szeptember 27-én megkezdtek a tartály leürítését, majd az előkészítési folyamat eredményeként 2005. szeptember 30-án reggelre a HF III. jelű tartálynál már csak az élő rendszerről való lekapcsolás, a csatlakozó vezetékek lebontása, a kibúvó nyílások kibontása, valamint a tartály kimosása maradt vissza.

A II.r. vádlott 2005. szeptember 30-án reggel 5 órakor jelent meg a reggeli műszak megkezdésére. A II.r. vádlott tájékozódott a folyamatban lévő termelési munkafolyamatokról, majd az általa vezetett műszak dolgozóit beosztotta a különböző munkaterületekre, üzemekbe. Ennek keretében a sértett-4 és a sértett-5 készülékkezelőket a Fluorozó II-es üzembe osztotta, és számukra az éjszakai műszak által megkezdett termelési munkafolyamat folytatását, illetve további folyamatos üzemmenetet határozott meg feladatként.

A sértett-2et, a sértett-3at és a sértett-1et a Mononitráló üzembe osztotta be.

Reggel 7 óra 30 perc körül megérkezett az I.r. vádlott, aki a műszaknapló megtekintése útján tájékozódott az üzemek állapotáról, majd közölte a II.r. vádlottal, hogy aznap a legfontosabb feladat a HF-III-as jelű tartály szétszerelése a néhány nap múlva esedékes kazánbiztosi hatósági vizsgálat érdekében. A II.r. vádlott közölte az I.r. vádlottal, hogy a tartályszerelési munkálatokhoz nem tud létszámot biztosítani, mivel a szolgálatban lévő dolgozók a folyamatban lévő munkafolyamatokhoz szükségesek.

Az I.r. vádlott ekkor utasította a II.r. vádlottat, hogy a Mononitráló üzemben ne induljon újabb munkafolyamat és a három mononitráló-kezelőt - A sértett-2et, a sértett-3at és a sértett-1et - valamint a Fluorozó II-es üzemből további egy személyt küldjön a részére a tartályszerelési munka elvégzésére. Az I.r. vádlott ezzel egyidejűleg a Fluorozó II-es üzem leállítására nem adott utasítást.

A II.r. vádlott ezt követően a Mononitráló üzembe ment, ahol a sértettekkel közölte az I.r. vádlott utasítását, így azt, hogy az üzem leállítását követően jelentkezzenek a feladat végrehajtására az I.r. vádlottnál. A II.r. vádlott ezen túlmenően arra is utasította a sértetteket, hogy megelőzően jelentkezzenek a csoportvezetőnél és a szerszámokkal együtt vegyék fel a védőfelszerelést, az opanolos védőruházatot.

A II.r. vádlott ezt követően a Fluorozó II-es üzembe ment, ahol az I.r. vádlottól kapott utasítás alapján a sértett-4et jelölte ki a tartályszerelési munkára és arra utasította, hogy a védőfelszerelés vételezését követően jelentkezzen az I.r. vádlottnál. A II.r. vádlott a Fluorozó II-es üzemben szolgálatot teljesítő másik készülékkezelővel a sértett-5tel közölte, hogy ő az üzemben marad, az üzem leállítására azonban a II.r. vádlott maga sem adott utasítást, csupán felhívta a sértett-5 figyelmét arra, hogy a hidrogén-fluorid szelepekkel vigyázzon, mert a többiek fent dolgoznak a tartályon.

Ez idő alatt az I.r. vádlott a hidrogén-fluorid tározókhoz ment, ahol ekkor már jelen volt a sértett-2, a sértett-3 és a sértett-1. Az I.r. vádlott ismertette a sértettekkel a munkafeladatot, közölte továbbá velük, hogy a védőfelszerelés vételezése szükségtelen, mivel a tartály már napok óta szellőzött, nincs már benne hidrogén-fluorid. Rövid idő elteltével megjelent a sértett-4 is, akivel az I.r. vádlott ugyancsak közölte, hogy nem kell védőruházatot vételeznie. Az I.r. vádlott és a sértettek korlátozottan saválló ruházatot és mártott saválló kesztyűt viseltek. A sértettek - Az I.r. vádlott közreműködésével és utasítása szerint - 8 óra 10 perc körül megkezdték a HF III-as jelű tartály szerelését. Először ellenőrizték a tartály nyomását, majd az I.r. vádlott leszerelte a manométer csonkot, ezután az egyik szabad peremre tömlőcsatlakozót szerelt, amelyen keresztül vizet töltöttek a tartályba annak érdekében, hogy a tartályban még nyomokban jelen lévő hidrogén-fluorid elnyelődjön a vízben. Ezt követően megkezdtek a biztonsági szelepek leszerelését.

A biztonsági szelepek eltávolítását követően lebontották az átnyomató vezetéket, majd az I.r. vádlott leszerelte a tartály abgáz vezetékének az abgáz gerinchez vezető szakaszát. Az abgáz gerincevezeték szelepe ez idő alatt nyitott állapotban volt.

Ezek után követően az I.r. vádlott utasítást adott a vagonfejtő vezetékek HF III-as tartályba vezető szakaszának leszerelésére, megmutatta mely peremeket kell megbontani, majd a helyszínt elhagyta.

A HF-III-as tartály szerelése során az élő, hidrogén-fluoridot tartalmazó rendszerből leszerelt vezetékek mindegyikére nem kerültek felszerelésre a vakperemek, a leszakaszolást - ahol volt -, egy-egy szeleppel végezték, lezárva azokat.

Időközben a Fluorozó II-es üzemben véget ért a még előzőleg megkezdett munkafolyamat feldolgozása, ezért 8 óra 45 perc körül a sértett-5 készülék-kezelő a technológiának megfelelően megkezdte a már korábban a mérleghordó tartályba felvett 450 kg hidrogén-fluorid betáplálását, majd negyed óra elteltével 1/4 fordulatot nyitott a mérleghordó tartály abgáz vezetékének szelepén, eleresztve így a tartály nyomását.

Az abgáz vezetéken ekként létrejött hidrogén-fluorid túlnyomás az abgáz rendszer HF III-as jelű tartálynál megbontott és lezáratlanul hagyott szabad peremén keresztül felülről gázfelhő formájában kifújt.

A sértett-1, a sértett-3 és a sértett-4 éppen az abgáz vezetékekhez csatlakozó szabad csőcsomók közelében, egy már lebontott, 6 méteres csőszakasz áthelyezését végezték, továbbá a sértett-2 is a közelben tevékenykedett, amikor az abgáz vezetéken a hidrogén-fluorid kifúvás bekövetkezett. A sértett-2nek, a sértett-3nak és a sértett-4nek sikerült a gázfelhő elől kitérniük, a hidrogén-fluoridot tartalmazó gázkeverék azonban a sértett-1 felső testét és arcát érte, valamint azt a sértett belélegezte.

A sértett-1-et a munkatársai a vészzuhanyhoz kísérték, ahol felsőtestét lezuhanyozták, majd az érintett bőrfelületet kalcium-laktát oldattal lemosták. Ezt követően a sértettet mentővel az Erzsébet kórházba szállították, ahol aznap 13 óra 15 perckor elhalálozott.

A sértett-1 halálát a hidrogén-fluorid okozta toxikus tüdő, máj, vese és szívkárosodás, keringési elégtelenség okozta.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg azt is, hogy 2005. szeptember 30. napján végzett tartályszerelés során az I.r. vádlott üzemvezető volt a szerelés tényleges irányítója és munkavezetője. A II.r. vádlott a szerelési tevékenység időpontjában művezetőként az üzemeltetési feladatokat irányította. A vádlottak, mint vezetők az Rt. Munkavédelmi Szabályzata 5. pontjában írtak alapján mindketten felelősek voltak a munkaterületükhöz tartozó egységek területén az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek a betartásáért, és betartatásáért.

Az I.r. vádlott a tevékenységére irányadó foglalkozási szabályokat az alábbiak szerint szegte meg az elsőfokú bíróság ténymegállapítása szerint:

Az I.r. vádlott a HF-III. jelű tartály kazánbiztosi vizsgálatra való előkészítése során hibás sorrendben készítette elő a tartályt, nem gondoskodott megfelelően az élő üzemi rendszer - így a Fluorozó I. és II. üzem, a HF I. és HF II. jelű tartályok, valamint az abgázvezeték - és a kikapcsolni kívánt HF III. jelű tartály szétválasztásáról. A helyes sorrend szerint a HF III. jelű tartályt a hidrogén-fluorid leürítését követően előbb teljesen le kellett volna választani az élő rendszerről blindeléssel, vagy vezetékbtásokkal maradandóan, és ezt követően tisztítani, előkészítve a vizsgálatra. az I.r. vádlott által alkalmazott sorrend azonban ezzel ellentétes volt, a tartály élő rendszerről történő leválasztása az előkészítési folyamat végére, 2005. szeptember 30. napjára maradt.

A lebontásra került vezetékek helyére egyidejűleg nem kerültek fel vakperemek, vagy második szerelvények, biztosítandó a különösen veszélyes anyagot tartalmazó hidrogén-fluorid rendszer teljes elszeparálását. Erre vonatkozóan a szerelés helyszíni művezetőjeként az I.r. vádlottnak kellett volna intézkednie.

Az üzemelő abgáz rendszeren szerelési tevékenységet végezni csak teljes védelmet nyújtó védőfelszerelésben, önálló levegőellátású gázvédő ruhában lehet, figyelemmel arra, hogy az abgáz rendszer pillanatnyi hidrogén-fluorid mentessége bármikor megszűnhet.

A megfelelő védőfelszerelés felvételéről és használatáról a szerelés vezetőjeként az I.r. vádlottnak kellett volna gondoskodni, az I.r. vádlott azonban - a szerelés várható veszélyit tévesen értékelve - ezzel ellentétesen akként döntött, hogy a sértetteknek nem kell védőfelszerelést használniuk.

Az I.r. vádlottnak, amikor 2005. szeptember 30-án arra utasította a II.r. vádlott művezetőt, hogy a Fluorozó II-es üzemből a sértett-4 készülékkezelőt küldje a HF III-as jelű tartályhoz szerelni, le kellett volna állítania az üzemet, mivel a sértett-5 készülékkezelő a veszélyes üzemnek számító Fluorozó II-es üzemben egyedül nem végezhetette volna tovább a munkát.

Az I.r. vádlott azon magatartásával, hogy hibás sorrendben készítette el a tartályt, majd a szerelés műveleteinek irányítása közben 2005. szeptember 30-án nem gondoskodott a megbontásra került abgáz rendszer lezárásáról, valamint a szerelés során megfelelő védőfelszerelés használatáról, megszegte a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 40.§ (1) bekezdésében és a 44.§ (1) bekezdésében a kémiai biztonságról szóló 2000.

évi XXV. törvény 20.§ (3) bekezdésében, és a munkahelyek kémiai biztonságról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCSM együttes rendelet 7.§ (10) bekezdésében rögzített foglalkozási szabályokat.

Az I.r. vádlott azon mulasztásával, hogy 2005. szeptember 30. napján a Fluorozó II-es üzemet nem állította le, megszegte a Mvt. 51.§ (2) bekezdésében foglaltakat, valamint az Rt. Munkavédelmi Szabályzatát.

A II.r. vádlottat munkába érkezését követően más munkahelyre vezényelték. Munkaköri kötelességében konkrét foglalkozási szabályt nem szegett meg. Közvetlen főnöke az I.r. vádlott mérnök személyesen vette át a HF III-as tartályon végzett munkálatok irányítását, melyeket egyébként már negyedik napja személyesen ő irányított, így a II.r. vádlottnak nem is lehetett lehetősége a HF üzem leállítására, amit az I.r. vádlottnak kellett volna megtenni.

Az eljárás során kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást, hogy a II.r. vádlott művezetőként nem tanúsította a tőle elvárható gondosságot, amikor a sértett-5öt figyelmeztette, tiltotta, hogy a HF III-as tartályon szerelő munkát végeznek, ezért óvatosan járjon el.

Az elsőfokú bíróság a tények között rögzítette, hogy kétséget kizáróan nem bizonyított, hogy a II.r. vádlott mulasztott a munkavégzése során és megszegte volna az Mvt. 51.§ (2) bekezdésében foglaltakat, valamint az Rt. Munkavédelmi Szabályzatát.

Az I.r. vádlott által elkövetett foglalkozási szabályszegések a 2005. szeptember 30-án a HF III-as jelű tartályon szerelési munkákat végző a sértett-4, a sértett-2, a sértett-3 és a sértett-1 vonatkozásában közvetlen veszélyhelyzetet teremtettek.

A veszélyhelyzet konkrét sérelemmé fordult, amikor a HF III-as jelű tartályon végzett szerelési munka során a szereléssel egy időben folyamatosan működő Fluorozó II-es üzemben tevékenykedő a sértett-5 által a technológia menetének megfelelően elvégzett nyomás leszerelés okán az abgáz rendszer megbontott és le nem zárt szerelvényéből hidrogén-fluoridot tartalmazó gázkeverék fűjt ki, amelynek következtében a sértett-1 mérgezést szenvedett, amely a halálát okozta.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása azt tartalmazza, hogy a tényállást a II.r. vádlott, az I.r. vádlott gyanúsítottai vallomása, szembesítésen tett vallomása, a sértett-4 vallomása, szembesítésen tett vallomásai, a sértett-3 vallomása, a sértett-5 nyomozati vallomása és a

szembesítésen tett vallomása, a sértett-2 nyomozati vallomása, a boncjegyzőkönyv adatai, az igazságügyi orvosszakértői vélemény, a sértett-1 orvosi kezelésével kapcsolatos iratok, okirati bizonyítékként a Fővárosi Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség által lefolytatott eljárás iratai, dr. Kápolna Ferenc igazságügyi vegyipari munkavédelmi szakértő véleménye alapján állapította meg.

Ezen túl röviden ismertetésre került, hogy a II.r. vádlott milyen tartalmú vallomást tett, majd az ítélet 15. oldalán az elsőfokú bíróság azt a megállapítást tette, hogy a II.r. vádlott vallomását az eseménysorral kapcsolatban mindenben alátámasztják az eljárás során meghallgatott tanúk, így a sértett-3, a sértett-4 és a csoportvezető vallomásai, a sértett-5 szembesítési jegyzőkönyvben foglalt vallomása, a sértett-2 nyomozati vallomása, valamint az Rt-től lefoglalt illetve beszerzett iratok, valamint az I.r. vádlott nyomozati vallomásai.

Az elsőfokú bíróság szükségesnek, de ismertette dr. Kápolna Ferenc igazságügyi vegyipari munkavédelmi szakértő véleményét is.

A szakértői vélemény ismertetését követően rögzítette azon álláspontját, hogy teljesen életszerűtlen adott szituációban, a szakmában fennálló utasításos hierarchiában, hogy a II.r. vádlott azon főnökének szakmai utasításait felülbírálja, aki végzettségben, beosztásban, rangban fölötte áll, aki egyébként személyesen vállalta a felelősséget, a munka irányítását. A II.r. vádlottnak az üzemvezető hibás döntéseit nem is volt módja korrigálni, ellenőrizni, mert elvezényelték a helyszíntől, attól távol tartózkodott. Ami pedig a sértett-5 „tiltását” illeti, azt elsősorban az I.r. vádlottnak kellett volna megtenni, míg a II.r. vádlott azt tőle elvárhatóan megtette, hiszen konkrétan figyelmeztette a sértett-5öt, hogy emberek dolgoznak, nagyon vigyázzon a szelepekkel.

Az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a halálos kimenetű baleset alapvetően az időközben elhunyt az I.r. vádlott hibás utasításai miatt következett be, mellyel okozati összefüggésben következett be a sértett halála.

A II.r. vádlott terhére sem a szándékos, sem a gondatlan szabályszegés azon alakzata, miszerint előre látta a gondatlanság következményeit, de könnyelműen bízott azok elmaradásában (luxuria) nem állapítható meg.

Hivatkozott az elsőfokú bíróság arra is, hogy az Országos Munkavédelmi Főfelügyelőség az esetet teljes körűen kivizsgálta, és csupán a az Rt és az I.r. vádlott üzemvezető felelősségét állapította meg. Kifejtette azt is, hogy minősített esetben az elkövetők terhére csak akkor

állapítható meg felelősség, ha a súlyosabb eredmény tekintetében is fennáll az okozati összefüggés, következésképpen nem elégséges a szabályszegés és a közvetlen veszélyhelyzet közötti oksági kapcsolat bizonyítása, hanem ezen túlmenően a súlyosabb eredmény tekintetében meglévő összefüggés megalapozott megállapítása is szükséges, mely a II.r. vádlott esetében nem csak ítéleti bizonyossággal, hanem más módon sem volt kétséget kizáróan megállapítható. Mindezért a II.r. vádlottat az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában felmentette.

Az ítéletet a vádlott és védője tudomásul vette, az ügyész 3 napi gondolkodási időt tartott fenn, majd fellebbezést jelentett be a vádlott terhére bűnösségének kimondása és büntetés kiszabása végett.

A Fővárosi Főügyészség Bfel.11.656/2006. számú átiratával a tényállást iratellenesség okából megalapozatlannak tartotta, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az iratok tartalmával ellentétesen állapította meg, hogy a II.r. vádlott terhére nem állapítható meg a foglalkozási szabályok sem szándékos, sem gondatlan megszegése. Ezzel szemben az iratokból megállapítható, hogy a II.r. vádlott megszegte az egyedüli munkavégzés tilalmát, amikor Fluorozó II-es Üzemnek saját hatáskörben történő leállítása iránt nem intézkedett, illetve az abgáz rendszer használatát nem tiltotta meg, noha előre látta magatartása lehetséges következményeit, de könnyelműen bízott azok elmaradásában. Az ügyész a másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető megalapozatlanság okából történő hatályon kívül helyezésre tett indítványt a Be.376.§ (1) bekezdése alapján.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2013. március hó 6. napján kihirdetett 29.Bf.IX.12.145/2012/4. számú ítéletével a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletét megváltoztatta, a II.r. vádlott bűnösségét foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében (Btk.171.§ (1) és (2) bekezdés b./ pont) megállapította, ezért őt 8 hónap fogházbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 1 évi próbaidőre felfüggesztette, a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

A másodfokú bíróság indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása összességében nem tekinthető iratellenesség folytán megalapozatlannak, az érdemi felülbírálatra alkalmas. Rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a perjogi szabályok betartásával folytatta le az eljárást, a II.r. vádlott felelősségéről a releváns bizonyítékok feltárása után mérlegeléssel helyesen döntött, a tényállás mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében megjelölt hibáktól és hiányosságoktól így az a másodfokú eljárás során is irányadó volt. A bírósági határozatokról szóló Be.258.§ (3) bekezdésében leírt, az ítélet

indokolásának szerkezeti felépítését meghatározó sorrendiség alapul vételével úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú ítélet történeti tényállása az elsőfokú ítélet 11. oldal 5. bekezdésében lezárul, az azt követően írt, a bizonyítottság hiányának rögzítése már jogalkalmazói értékelő tevékenységgel kapcsolatos megállapításokat tartalmaz, amely ítéleti elemek Be.258.§ (3) bekezdés d./ pontja értelmében a tényállás leírását követő, a bizonyítékok számbavételének és értékelésének részét képezik. Utalt a Bíróképző Akadémia által kiadott, a büntetőeljárásban való határozat szerkesztés elvi és módszertani kérdéseivel foglalkozó 2006. évi kiadványra is, mely szerint a történeti tényállás a megállapítható releváns tények összessége, múltbeli események, cselekmények, folyamatok leírása. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a 11. oldal 5. bekezdését követően tényállásként a szakértői véleményben megfogalmazott szakmai szabályok tartalmát írta le a hivatkozott jogszabály e./ pontja alapján. A jogi minősítés körében szükséges megjelölni a büntetőjogi felelősséget megalapozó szakmai szabályokat, melyek megsértése a bűnösség megállapítását megalapozza, azok feltüntetése az ítélet történeti tényállásában helytelen. A kerettényállást kitöltő speciális normák feltüntetése a Bíróképző Akadémia által kiadott kiadvány iránymutatása szerint is az indokolás része. Megállapította ennek nyomán, hogy az elsőfokú ítélet 11. oldal 6. bekezdéstől a 13. oldal 3. bekezdéséig írtak nem képezik a tényállás részét, ezért az ott kifejtetteket a bizonyítékok értékelése és a jogi indokolás körébe utalta azzal, hogy az ítélet 12. oldalán írt, a jogi indokolás körén valóban kívül eső azon megállapítás, mely szerint a II.r. vádlottat munkába érkezését követően más munkahelyre vezényelték, a felelősséget illetően relevanciával nem bír.

Úgy ítélte meg a Fővárosi Törvényszék, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét az elvárt mértékben teljesítette. Álláspontja szerint tévedett azonban, amikor arra következtetett, hogy a II.r. vádlott felelőssége nem állapítható meg a terhére rótt cselekmény elkövetésében. Az elsőfokú bíróság tényként rögzítette, hogy a II.r. vádlott a Fluorozó II-es Üzemben dolgozó a sértett⁴et tartály-tisztántartási munkálatokra jelölte ki és arra utasította, hogy jelentkezzen az I.r. vádlottnál, majd a Fluorozó II-es Üzemben így egyedül maradt a sértett⁵nek nem adott utasítást az üzem leállítására, csupán felhívta a figyelmét arra, hogy a szelepekkel vigyázzon, mert a többiek fent dolgoznak a tartályon. E magatartás pedig büntetőjogi értékelést kell, hogy nyerjen, mert a leírtak kétséget kizáróan a II.r. vádlottra irányadó foglalkozási szabályok megsértését valósították meg. A II.r. vádlott tisztában volt azzal, hogy a Fluorozó II-es Üzemben a munkálatok tovább folytatódnak, úgy, hogy ott egyetlen személy dolgozik, mivel ő maga volt az, aki arról a munkahelyről a sértett⁴nek, mint közvetlen felettes az üzemeltetés körében számára biztosított utasításadási jog gyakorlása folytán azt az utasítást adta, hogy csatlakozzon a tartályszerelési munkálatokat végző többi munkavállalóhoz. II.r. vádlott tudata átfogta, hogy utasítása folytán a sértett⁵ egyedül marad és ezzel az egyik legalapvetőbb szakmai szabályt, az egyedüli munkavégzés tilalmát szegte meg. Azt, hogy e tény a II.r. vádlott felismerte, és elmulasztotta az elvárt

normákban konkrétan megfogalmazott magatartást tanúsítani, saját ténybeli beismerő vallomása is alátámasztja. Kifejtette a törvényszék azt is ítélete 5. oldal 4. bekezdésében, hogy az iratokból feltárhatóan arra merült fel adat, hogy az I.r. vádlott úgy vélte, hogy a Fluorozó II-es üzemben a korábban folyt munkálatok befejeződnek, új sarzs nem indult, erre tekintettel a II.r. vádlottól az lett volna elvárható, hogy e lényeges körülmény tekintetében legalábbis felhívja az I.r. vádlott figyelmét arra, hogy a folyamat még nem ért véget, ha a sértett-4 onnan elvezényli, akkor a sértett-5 a munkavégzés során egyedül marad. Megindokolta azt is, hogy az I.r. vádlott ezen felvetését (miszerint úgy vélte, hogy a munkálatokat a Fluorozó II-es üzemben befejeződnek) alátámasztja az a tény is, hogy a baleset bekövetkeztekor nem ebbe az üzembe rohant, tehát úgy tudta, ott nem folyik munka) Megállapította a törvényszék, hogy e körülmény tisztázása mindenképpen elvárt lett volna a II.r. vádlottól.

Hivatkozott a másodfokú bíróság arra is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása nem felel meg a valóságnak abban a körben, hogy a II.r. vádlotti védekezést alátámasztotta volna minden tanú és az okirati bizonyítékok. Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás anyagát áttekintve azt állapította meg, hogy a tanúk közül a sértett-5 a II.r. vádlott által hivatkozott figyelmeztetés-tiltás tényét vitatta, mely előadással végső soron a II.r.vádlott is egyetértett. A sértett-5 ezen túlmenően nyomozati vallomásában, - melyet az elsőfokú bíróság a bizonyítás anyagává tett - kategorikusan azt nyilatkozta, hogy neki a felettesei közül senki sem mondta, így a II.r. vádlott se, hogy a munkát ne folytassa. Arra egyébként a II.r. vádlott sem hivatkozott, hogy a munkafolyamat leállítására adott volna utasítást. Az Rt okiratai pedig a II.r. vádlott vallomást nem megerősítik, hanem ellenkezőleg, azt mindenben cáfolják. Hivatkozott a törvényszék arra is, hogy az abgáz szeleppel kapcsolatban is ellentmondásosak a bizonyítékok, szemben az elsőfokú bíróság megállapításával. A sértett-4 és a sértett-3 végső soron megerősítették az indokolás szerint a II.r. vádlotti védekezését a tekintetben, hogy a II.r. vádlott utasította a sértett-5öt arra, hogy a szelepet ne nyissa ki, azonban a sértett-5 vallomása ezzel ellentétes. E tényeknek azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem volt jelentősége arra figyelemmel, hogy a II.r.vádlott felelősségét már az ezt időben megelőző mulasztás, azaz az egyedüli munkavégzés megtiltásának elmaradása megalapozta. Észlelte a másodfokú bíróság az I.r. vádlott és a II.r. vádlott vallomásai közötti ellentétet is (másodfokú ítélet 5. oldal 4. bekezdése). Megállapította azt is, hogy dr. Kápolna Ferenc szakértő írásbeli és szóban előterjesztett véleménye lényeges kérdésekben nem tartalmazott ellentmondásokat. Kimondta, hogy a bizonyítékok végső soron a II.r. vádlott felelőssége irányába mutatnak, felelősségét nem zárhatja ki az a tény, hogy a munkavállalók beosztására nem cáfolhatóan az I.r. vádlottól kapott utasítást, a veszélyes következmények bekövetkeztének lehetőségét magában hordozó utasításra történő figyelemfelhívás azonban mindenképpen elvárt lett volna tőle azzal, hogy a jogszabálysértő utasítás teljesítése az általános munkajogi szabályok szerint is megtagadható. Jelen ügyben a

munkafolyamat tényleges helyzetének feltárása is elegendő lett volna az I.r. vádlott és a II.r. vádlott vallomására tekintettel. Részletezte ezen túlmenően a Fővárosi Törvényszék azt is, hogy a az Rt. Munkavédelmi Szabályzata szerint tilos egyedül munkát végezni, a II.r. vádlott munkaköri leírása szerint jogosult lett volna a munkafolyamatot leállítani. Az elsőfokú ítéletben írt a sértett-5 számára adott - a tényállás szerinti - „figyelmeztetés”, majd az indokolás szerint „figyelmeztetés-tiltás” nem vonható a kellő gondosság tanúsítás körébe.

Megállapította, hogy a II.r. vádlott megsértette a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 51.§ (2) bekezdésében írt szabályt, melynek értelmében ahol veszély fenyeget, egyedül munkát végezni nem szabad. E magatartása egyben a speciális rendelkezéseket is megsértette, azaz a II.r. vádlott munkaköri leírásában, a Munkavédelmi Szabályzatban és BTF előállítás érvényes műveleti utasítása 3.8.1. pontjában írtakat. Kifejtette, hogy a munkabaleset bekövetkezésében az elsőfokú bíróság által hibátlanul felsorolt szabályszegések is közre hatottak. Értékelte a II.r. vádlott javára és terhére mutató büntetés kiszabási körülményeket és a II.r. vádlottal szemben a büntetés kiszabását indokolta.

Az ítélet ellen a vádlott és védő jelentett be az ok és cél megjelölése nélkül másodfellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.459/2013/1. számú átiratával a bejelentett másodfellebbezést alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint az ügyben eljáró első és másodfokú bíróságok az eljárási szabályokat megtartották, az elsőfokon megállapított tényállás megalapozatlansági hibáktól mentes volt, azaz alkalmas a felülbírálatra. A felülbírálat során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapján az elkövetői tudattartalomra vont helyes következtetéssel állapította meg a törvényszék azt, hogy a II.r. vádlott az elsőfokú ítéleti tényállásban rögzített magatartásával megszegte az egyedüli munkavégzés tilalmát, és ezzel megsértette a Munkavédelemről szóló törvény 51.§ (2) bekezdésében írt szabályt, így megvalósította a Btk.171.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő foglalkozás körében elkövetett halált okozó gondatlan veszélyeztetés vétségét. Az ügyészi álláspont szerint a büntetést befolyásoló körülményeket a másodfokú bíróság hiánytalanul vette számba, azok kellő súlyú értékelésével megfelelő büntetést szabott ki, amelynek lényeges enyhítését nem tartotta indokoltnak. Az ítélet járulékos rendelkezéseit is törvényesek tartotta, ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 29.Bf.IX.12.145/2012/4. számú ítéletét a Be.397.§-a alapján nyilvános ülés keretében hagyja helyben.

A nyilvános ülésen a II.r. vádlott kifejtette, hogy bűnösnek nem érzi magát, még figyelmetlenséget sem követett el, kizárólag Bartha Dénes felelőtlensége okozta a balesetet,

aki őt is utasította. Nem feltételezhette, hogy felettese szakmaiatlanul fog dönteni. Utasította embereit az opanolos védőruházat felvételére, erről Vadas Lászlónak is szólt, a vegyipari protokollt minden tekintetben betartotta. Amennyiben az I.r. vádlott a blindeket és vakperemeket elhelyezték volna, a baleset nem következett volna be, nem tudhatta, hogy az I.r. vádlott szabályokat fog szegni. Egyik felettese egy távoli munkahelyre küldte dolgozni, rálátási lehetősége sem volt a munkavégzésre. Sérelmezte, hogy a sértett-5 kimaradt a felelősségre vonásból, személyesen figyelmeztette a sértett-5öt, hogy ne nyissa ki a HF-csapokat. A sértett-5 egyéni felelőssége az abgáz szelep kinyitásában megállapítható. A sértett-5 azért bújta el, mert érzi a felelősségét a 9 éve húzódó büntetőeljárásban.

A II.r. vádlott védője fellebbezését fenntartotta, indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék ítéletét változtassa meg és a II.r. vádlottat az ellene emelt vád alól mentse fel, mert a II.r. vádlott bűnössége nem állapítható meg. A másodfokú bíróság törvénysértő határozatot hozott, megsértette a felülmérlegelés tilalmát, olyan tényekre értékelte eltérően a bizonyítékokat, amelyekre vonatkozóan nem vett fel bizonyítást. Álláspontja szerint egyáltalán nem állapítható meg, hogy a II.r. vádlott a munkavédelmi szabályokat megszegte volna, és az sem, hogy felelős lenne a balesetért, mert nem volt olyan helyzetben, hogy leállíthatta volna az üzemet, vagy a sértett-5 egyedüli munkavégzését megtilthatta volna. Az elsőfokú bíróság megindokolta, hogy miért nem vette figyelembe dr. Kápolna Ferenc szakértő véleményét, és helyesen indokolta, hogy a Munkavédelmi Főfelügyelőség az Rt-t és az I.r. vádlottat marasztalta el az eset teljes kivizsgálását követően. A vádbeli nap előtti napon a II.r. vádlott szabadságon volt, felettesétől szerezte be az információkat a munkafolyamatról. Az I.r. vádlott utasította az embereket, II.r. vádlott még hozzátett annyit, hogy a sértettek jelentkezzenek a csoportvezetőnél opanolos védőruháért, majd nagyobb távolságra eltávozott. Hangsúlyozva a II.r. vádlott hibátlan munkavégzését, büntetlen előéletét, súlyos szívritmuszavarát és a 9 éves eljárás viszontagságait, felmentésére tett indítványt.

A fellebbviteli főügyészség képviselője az írásbeli indítványában foglaltakat azzal egészítette ki, hogy az új büntető törvény a II.r. vádlottra nem kedvezőbb, mert fogház fokozat esetében ugyanúgy 2/3 rész letöltése után bocsátható a vádlott feltételes szabadságra, mint a korábbi törvény rendelkezései szerint, tehát az elkövetéskori jogszabály alkalmazása indokolt.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán kifejtette, hogy jogköre nem engedte meg, hogy egy folyamatos üzemmenetet leállítson, ezen hiányosság nem róható terhére. Az I.r. vádlott magatartása volt ok-okozati összefüggésben a bekövetkezett balesettel.

A harmadfokú bíróság a Be.387.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel támadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást felülbírált abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

Ennek során megállapította, hogy a másodfokú bíróság megállapításával ellentétben az elsőfokú bíróság több eljárási szabályt megsértett. A sértett-5 többszöri szabályszerű idézésre nem jelent meg, az Országos Lakcímnnyilvántartó Hivatal adatai szerint (elsőfokú iratok 22. sorszám) tartózkodási helyéről az idézései nem kereste jelzéssel érkeztek vissza. Az elsőfokú bíróság ellenőrizte az állandó lakhelyként bejelentett címet is, amellyel kapcsolatban (26., 28. sorszámú irat) a Budapesti Rendőrfőkapitányság XIX. Kerületi Rendőrkapitánysága közölte, hogy a tanú nem tartózkodik a címen, onnan elköltözött, másik szám alatt veszi át küldeményeit. Hajnali rendőri elővezetése (31/I. számú irat) a 2012. június hó 7-i tárgyalásra azért nem vezetett eredményre, mert többszöri kopogtatásra senki nem nyitott ajtót, a szomszéd közlése szerint a tanú éjszaka dolgozik, reggel 8 óra körül ér haza. Elővezetése a 2012. június hó 15-i hatánapra ismételen eredmény nélküli volt, a tanú ismételen nem tartózkodott otthon (34. számú tárgyalási jegyzőkönyv). Ezt követően az elsőfokú bíróság a 2012. június hó 15. napján megtartott tárgyaláson - miután az ügyész indítványozta elérhetetlensége miatt vallomása felolvasását - a nyomozati iratok I. kötetéből felolvasta a 71., 73., 75. oldalról nyilatkozatait, ugyancsak az I. kötetből a sértett-4 és a sértett-5 szembesítéséről készült jegyzőkönyvet és a sértett-5 és a II.r. vádlott szembesítéséről szóló jegyzőkönyvet a 631-647. oldalról, melyre a II.r. vádlott észrevételeket tett.

A harmadfokú bíróság megállapította, hogy a sértett-5 vallomásainak, szembesítési jegyzőkönyveinek felolvasására az eljárási törvény rendelkezéseinek megszegésével került sor, mely lényeges eljárási szabálysértés. A Be.296.§ (1) bekezdés a.) pontja szerint a tanú korábbi vallomása felolvasására akkor van lehetőség, ha a tanú a tárgyaláson nem hallgatható ki, a tárgyaláson való megjelenése egészségi állapotára tekintettel aránytalan nehézséggel járna, vagy tartós külföldi tartózkodása miatt nem lehetséges, ezen túl a tanács elnöke a (2) bekezdés szerint a nyomozás során tett vallomást az ügyésznek a 217.§ (3) bekezdés h./ pontja alapján a vádiratban tett indítványára akkor olvassa fel vagy ismerteti, ha a tanú kihallgatását a 285.§ (1) bekezdése alapján nem indítványozták és a tanú tárgyaláson történő kihallgatását a bíróság sem tartja szükségesnek, mely feltételek jelen eljárásban nem valósultak meg. a sértett-5 kihallgatását az ügyész, a II.r. vádlott és védője is indítványozta, kihallgatását a bíróság is szükségesnek tartotta, őt többször idézte, illetve két alkalommal elővezettette. Az elővezetések megkísérléséről készült rendőri jelentések nem azt tartalmazták, hogy a tanú ismeretlen helyre távozott, lakcíme ismeretlen, csupán azt

rögzítették, hogy az elővezetések megkísérlésének időpontjában éppen nem tartózkodott otthon. Ilyen körülmények között a tanú korábbi vallomásai nem voltak felolvashatók, a felolvasott vallomások, szembesítési jegyzőkönyvek tartalma törvényesen beszerzett bizonyítékként nem vehetők figyelembe, mely nyilvánvalóan a tényállás megalapozottságára is kihat (Be. 78.§ (4) bekezdése). A Büntető eljárási törvény kommentárja szerint a tanú a tárgyaláson akkor nem hallgatható ki, ha meghalt vagy ismeretlen helyen tartózkodik, és a bíróság minden lehetséges intézkedést megtett a felkutatására, melyek eredményre nem vezettek.

A tanú vallomása ellentmondásban állt a II.r. vádlott illetőleg az I.r. vádlott vallomásával, a sértett-4 nyomozati és tárgyalási vallomásával, a sértett-3 tárgyalási vallomásával. Szembesítése a II.r. vádlottal, a sértett-4el és a sértett-3al nélkülözhetetlen lett volna a megalapozott tényállás megállapíthatóságához. Az ügyész az utolsó előtti tárgyaláson kifejezetten kérte, szükségesnek tartotta a tanú ismételt idézését az ellentmondások tisztázásához.

Ezen túlmenően megállapította a harmadfokú bíróság azt is, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének egyáltalán nem tett eleget, melyet a másodfokú bíróság megkísérelt pótolni, amely azonban nem helyettesíthette az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelését, erre a másodfokú bíróságnak nincs lehetősége. A Be. 373.§ III. bekezdés a.) pontja szerint abszolút hatályon kívül helyezést eredményező ok, ha az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tesz eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan. Az elsőfokú bíróság az ellentétes bizonyítékokat egyáltalán nem vetette össze, azon megállapítását (15. oldal 1. bekezdés), hogy az ügyben beszerzett bizonyítékok a II.r. vádlott vallomását támasztották alá, nem állapíthatók meg. E valótlan megállapítást a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság is megkifogásolta, az iratok tartalma alapján megpróbálta a bizonyítékokat részlegesen értékelni, az ellentmondásokat feloldani, kiragadott bizonyítékokból következtetést vont le. (4. oldal utolsó bekezdésétől 5. oldal 5. bekezdéséig)

A teljesség igényével a vallomások között az alábbi ellentmondások vetődtek fel, melyek értékelés, mérlegelés nélkül maradt az elsőfokú bíróság részéről:

A sértett-4 (I. kötet 45. oldal) hangsúlyozta, hogy az I.r. vádlott utasította, hogy zárja el a Fluorozó II-ben az abgáz vezeték csapját, az I.r. vádlott látta, hogy a HF tárolóban a hordó mérlege 450 kg-ot mutat. Az I.r. vádlott azt is elmondta, hogy a művelet végéig zárva kell tartani, ezt szigorú utasításba adta.

A sértett-4 későbbi vallomásaiban is ugyanezt állította, még az I.r. vádlottal történt szembesítése során is elmondta (nyomozati iratok II. kötet 145. oldal), ahol arra is kitért, hogy az I.r. vádlott ezen szigorú utasítását a sértett-5nek is hallani kellett. Mindketten azt az utasítást kapták az I.r. vádlottól, hogy minden szelep maradjon zárva, ezt az I.r. vádlott fennhangon közölte, erélyesen (199. oldaltól 201. oldalig terjedő vallomás, 241. oldal). Ő is mondta a sértett-5nek, hogy ne nyisson ki semmit, mielőtt elment volna szerelni.

Ezzel szemben a sértett-5 azt vallotta (nyomozati I. kötet 73. oldal), hogy egyetlen vezetőjétől sem kapott olyan utasítást, hogy az adott napon nem lehet leengedni a hordóból a túlnyomást, azt a szakmai előírásnak megfelelően végezte el. Azt elismerte, hogy a II.r. vádlott azt mondta, hogy maradjon az üzemben és figyeljen oda.

Az I.r. vádlott (nyomozati iratok 617. oldala) tagadta, hogy a sértett-5nek ilyen utasítást adott volna, erre vonatkozóan a sértett-4 és az I.r. vádlott szembesítése nem vezetett eredményre. (nyomozati iratok 631. oldala) a II.r. vádlott és az I.r. vádlott szembesítése sem vezetett eredményre (645. oldal) az ellentétes tényállításokra.

A sértett-5 azt vallotta (247. oldal), illetőleg az I.r. vádlottal történt szembesítése során is úgy nyilatkozott, (275. oldal), hogy az I.r. vádlottal nem is találkozott.

A II.r. vádlott és a sértett-5 szembesítése részben eredményre vezetett (641. oldal) azon tényre vonatkozóan, hogy konkrét utasítást nem kapott a II.r. vádlottól a Fluorozó II-es üzem lezárására illetőleg az abgáz vezeték lezárására, csak azt hallotta, hogy nagyon figyeljen.

A II.r. vádlott vallomásai az eljárás menetében nem voltak egyértelműek arra vonatkozóan, hogy adott-e utasítást a Fluorozó üzem működésével kapcsolatban, az abgáz szelep lezárására avagy ilyen konkrét utasítást nem adott ki.

A sértett-4 a tárgyalási szakban (19. számú tárgyalási jegyzőkönyv) ismételt elmondta, hogy az I.r. vádlott megmondta, hogy az összes szelep maradjon zárva és a sértett-5 azt ne nyissa ki. Vallomása szerint ezt a II.r. vádlott is megmondta a sértett-5nek, sőt még ő is elismételte a sértett-5nek, hogy minden szelepnek zárva kell maradni. Konkrétan hallotta, hogy a sértett-5nek is mondta a II.r. vádlott, hogy nehogyan nyissa a csapot. A sértett-5 tudta, hogy kint dolgoznak az emberek, az I.r. vádlott és a II.r. vádlott is határozott utasítást adott neki. A sértett-3 a 31. számú tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint a sértett-4hez hasonlóan állította, hogy meg lett mondva a sértett-5 számára, hogy ne nyúljon semmihez,

szóhasználata szerint ez a II.r. vádlott utasítása volt személyesen, melyet ő is hallott. Állította, szó szerint meg lett mondva a sértett-5nek, hogy ne nyissa ki a csapot.

Nem elemzi az elsőfokú bíróság dr. Kápolna Ferenc szakértői megállapításait sem részletesen.

Nem tartalmazza az ítélet az okirati bizonyítékokat sem teljeskörűen, amelyek a mérlegelő tevékenység teljességéhez szükségesek. Egyáltalán nem értelmezi az Rt. Szerves Üzemcsoportjának Műveleti Utasítása nyers BTF előállításra vonatkozó előírásait sem, mely szerint a munkavégzés személyi feltételeinél a biztonságos üzemvitelhez csupán az üzem működése esetén szükséges 2 fő.

A szakértői vélemény megállapítása szerint, valamint a technológiai útmutató alapján (nyomozati iratok 349. oldal) a Fluorozó II. kezelőjének feladata II.r. vádlott utasításának kiadása idején már csak felügyeleti jellegű volt, melyhez 1 fő is elegendő lett volna. Ugyanakkor új sarzs indításához a műveleti utasításban leírtak szerint már két fő jelenléte volt az előírás. Mindezért elengedhetetlenül szükséges lett volna annak bizonyítási eljárás során történő tisztázása, hogy új sarzs indítása ki volt-e adva a sértett-5 számára, avagy csak az előző sarzsot kellett befejezni, ettől is függ ugyanis, hogy a munkavégzéshez két főt kellett volna biztosítani vagy ahhoz egy fő is elegendő lett volna.

Megjegyzésre érdemes, hogy a büntetőügy a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 2008. november hó 3. napján indult 9.B.IX.38532. szám alatt. Kitűzésére az elévülési idő előtt röviddel került sor, majd amikor 2011. szeptember hó 1. napján az I.r. vádlott vonatkozásában - halála miatt - az elsőfokú bíróság az eljárást 2011. szeptember hó 20. napján jogerős határozatával megszüntette, az ügyet az ügyviteli szabályok ellenére II.r. vádlott vonatkozásában új számra iktatta, így 9.B.IX.36371/2011/34. szám alatt folyt tovább az eljárás.

A Fővárosi Törvényszék nem értett egyet a Fővárosi Ügyészség álláspontjával a másodfokon ki nem küszöbölhető megalapozatlanság tekintetében. A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság e körben az alábbiakra mutat rá:

A Be.352.§ (1) bekezdése szerint megalapozatlanság esetében a másodfokú bíróság a.) a tényállást kiegészíti illetőleg helyesbíti, ha a hiánytalan illetőleg a helyes tényállás az iratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás útján megállapítható, b.) az iratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által

megállapított tényállástól eltérő tényállást akkor állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének van helye. A másodfokú bíróság a Be. ezen szakaszát helytelenül értelmezte, amikor az elsőfokú bíróság ítéletéből egyes tényállás részeket kirekesztve úgy foglalt állást, hogy azonos tényállás alapján állapít meg az elsőfokú felmentő ítélettel szemben bűnösséget.

A másodfokú bíróság olyan részeket is kirekesztett az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból, amelyek szükségszerűen a tényállás részét kell, hogy képezzék. A tényálláshoz tartozó tények körére vonatkozóan nem értett egyet a másodfokú bírósággal a harmadfokú bíróság, mert a foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége esetén (Btk. 171.§) a tényálláshoz tartoznak a megszegett foglalkozási szabályok, hogy ezzel összefüggésben más vagy mások élete, testi épsége, egészsége gondatlanságból közvetlen veszélynek lett kitéve, ezen túlmenően minősített esetről lévén szó az is, hogy a foglalkozási szabály megszegésével ok-okozati összefüggésben halálos eredmény keletkezett. Ezen tények közül a tényállásból egy sem rekeszthető ki alappal. A másodfokú bíróság érvelése atekintetben ugyanakkor helyes, hogy a vádlott tudattartalmára levont következtetések nem a tényállásba, hanem a jogi indokolásba tartozóak. Ugyanakkor a törvényszék által meghivatkozott Bíróképző Akadémia által kiadott kiadvány a történeti tényállás vonatkozásában azt is tartalmazza (71. oldal) a hivatkozottakon túl, (a történeti tényállás múltbéli események, cselekmények folyamatok leírása) hogy azt is rögzíteni kell, hogy ezen események, történések a bíróság álláspontja szerint kétségkívül megtörténtek-e, megtörténtük kizárt, vagy megtörténhettek, de megnyugtatóan nem bizonyíthatóak.

A másodfokú bíróság azon tényeket is kirekesztette a tényállásból, amelyek II.r. vádlott elvezénylésére, annak rögzítésére vonatkoztak, hogy konkrét foglalkozási szabályt nem szegett meg, illetve hogy az eljárás során kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást, hogy II.r. vádlott művezetőként ne tanúsította volna a tőle elvárható gondosságot, mert a sértett-5öt figyelmeztette-tiltotta, hogy a HF III. tartályon szerelő munkát végeznek, ezért óvatosan járjon el. Mellőzte azt is, hogy kétséget kizáróan nem bizonyított, hogy II.r. vádlott mulasztott volna a munkavégzés során. Kirekesztette, hogy a sértett-4, a sértett-2, a sértett-3 és a sértett-1 az I.r. vádlott általi foglalkozási szabályszegések következtében kerültek közvetlen veszélyhelyzetbe. A jogszabályi hivatkozással ellátott foglalkozási szabályok megszegését az I.r. vádlottat illetően ugyancsak a jogi indokolásba helyezte át.

Ugyanakkor a korábban hivatkozottak szerint részben olyan tényből vont le jogkövetkeztetést, amely nem volt a tényállás része, indokolása szerint az iratokból feltárhatóan (tehát nem a tényállás alapján) arra merült fel adat, hogy az I.r. vádlott úgy vélte, hogy a Fluorozó II-es üzemben a korábban folyt munkálatok befejeződnek, új sarzs

nem indult, erre tekintettel a II.r. vádlottól az lett volna elvárható, hogy e lényeges körülmény tekintetében legalábbis felhívja az I.r. vádlott figyelmét arra, hogy a folyamat még nem ért véget, ha a sértett-4et onnan elvezényli, akkor a sértett-5 a munkavégzés során egyedül marad.

Mindezért a másodfokú bíróság a felülmérlegelés tilalmát megszegte, mely olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely a bűnösség megállapítását lényegesen befolyásolta. Helytelenül tett megállapítást a törvényszék abban a körben is, hogy indokolási kötelezettségét az elvart mértékében teljesítette az elsőfokú bíróság. Amennyiben ez így lett volna, nem kísérelte volna meg részlegesen az elsőfokú bíróság helyett értékelni a bizonyítékokat, amelyre nincs törvényi lehetősége, és nem tett volna olyan megállapítást, hogy az iratokból még mire merült fel adat (ítélet 5. oldal 4. bekezdés) Az indokolási kötelezettség hiánya miatt a tényállás megalapozottsága tekintetében sincs mód állásfoglalásra, hiszen nem derül ki, hogy a bíróság mely bizonyítékokat vetett vagy fogadott el, azokat mely bizonyítékok támasztották alá, az elfogadott bizonyítékok alapján mely tényállás állapítható meg. Tekintettel arra is, hogy jelen ügyben nem csupán a II.r. vádlott tudattartalmára kellett ellentétes következtetést levonni, a másodfokú bíróság határozata is törvénysértő.

Figyelemmel arra, hogy a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítélet megalapozatlanságát a Be.388.§ (2) bekezdése alapján nem tudta kiküszöbölni, a másodfokú bíróság ítéletét, illetőleg a korábban felsorolt hibák miatt az elsőfokú bíróság ítéletét is hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította a Be.399.§ (5) bekezdésében írtak alapján.

A megismételt elsőfokú eljárásban az eljárási szabályok betartásával ismételt ki kell hallgatni a II.r. vádlottat, valamint az ügyben kihallgatott tanúkat. A sértett-5 ismert helyen tartózkodása miatt vallomása nem olvasható fel, őt idézni szükséges, annak sikertelensége esetén elővezetéséről kell gondoskodni. A II.r. vádlottat szembesíteni szükséges a sértett-5tel, a sértett-5öt a sértett-4el és a sértett-3al az ellentétes tényállításokra. E tanúk elé tárandók az elhalt I.r. vádlott vallomásai is, melyre észrevételt tehetnek. Az okirati bizonyítékokat hiánytalanul az eljárás anyagává kell tenni. A beszerzett bizonyítékokat - amennyiben azok ellentétesek - elemezni, egymással összevetni szükséges, kizárólag ezt követően lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy megalapozott tényállást állapítson meg, természetesen a bizonyítékok mérlegelését teljes körben indokolni szükséges.

A harmadfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget az ítélőtábla Be. 381.§-a alapján a Be. a 385.§-a alapján megállapította, annak viseléséről a megismételt eljárásban történik rendelkezés.

Budapest, 2014. április hó 3. napján

. Lassó Gábor
a tanács elnöke

. Fatalin Judit
előadó bíró

. Révész Tamásné
bíró